

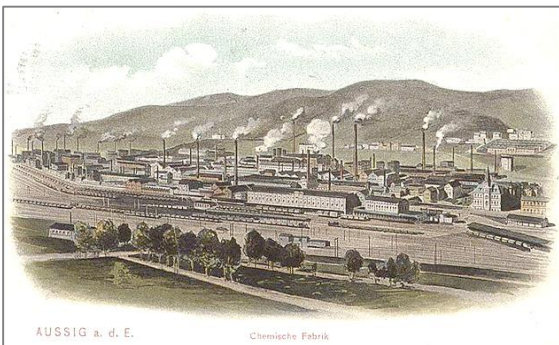

170 let
SPOLCHEMIE

Nejstarší chemička v Evropě

170 let

TRADICE
& ZKUŠENOSTÍ

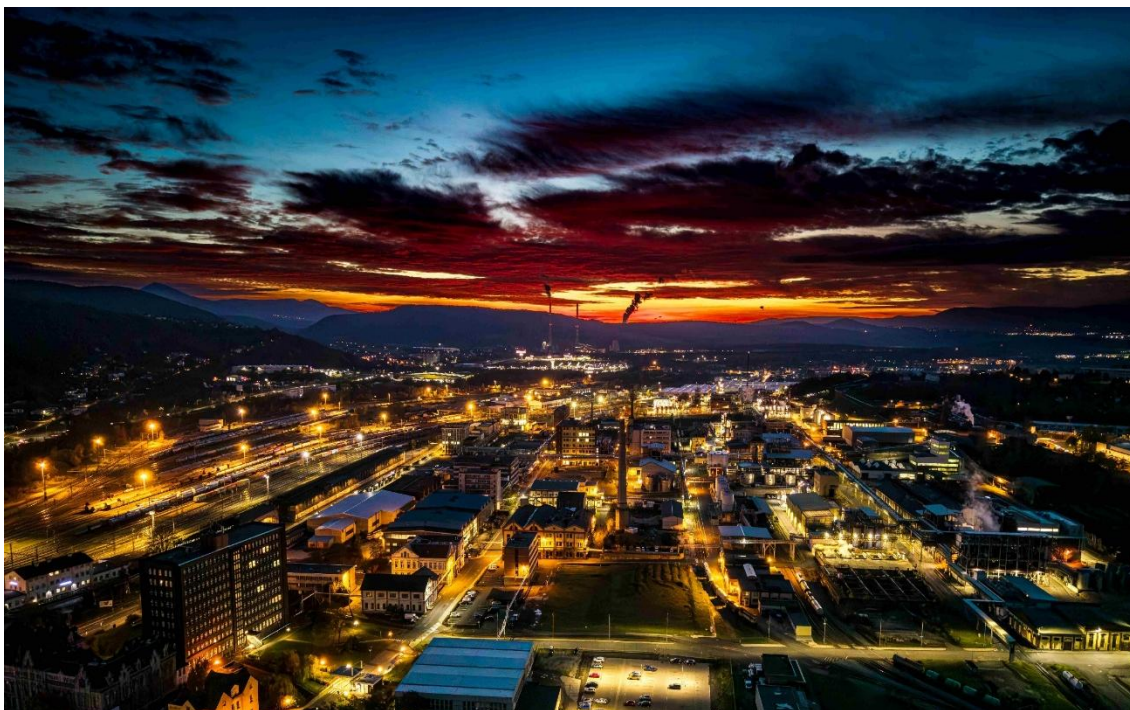

DO ROKU 1945
POBOČKY V

10 ZEMÍCH
EVROPY

2. NEJSTARŠÍ
CHEMICKÁ
FIRMA
na světě

Spolek pro chemickou a hutní výrobu

V HISTORII

NIKDY

METALURGICKÁ VÝROBA

>80 %

VÝROBY NA TECHNOLOGIÍCH
INSTALOVANÝCH PO

2004

26 GENERÁLNÍCH
ŘEDITELŮ

 SPOLCHEMIE

1858-1890: Základní chemie (počátky podniku)

1856 založena ve Vídni akciová společnost Österreichischer Verein für chemische und metallurgische Produktion
Prezidentem akciové společnosti zvolen kníže Egon Fürstenberg a dr. Christian Gustav Clemm jmenován ředitelem.

1857 začíná stavba, nejdřív plynárna a Ústí je druhým městem v zemi se svítiplynem

1858 vlastní vlečka na Ústecko-teplickou dráhu

1858 výroba sody, kyseliny sírové, síranu sodného, chlorového vápna a HCl

1861 Clemm odchází, podnik přebírá dr. Max Schaffner

1868 vznikají dělnické domy a s nimi první závodní požární sbor v Evropě

1867 výroba superfosfátu z kostí a přírodních fosfátů

1869 výroba kyseliny dusičné rozkladem ledku

1874 postavena výroba superfosfátu v Kralupech

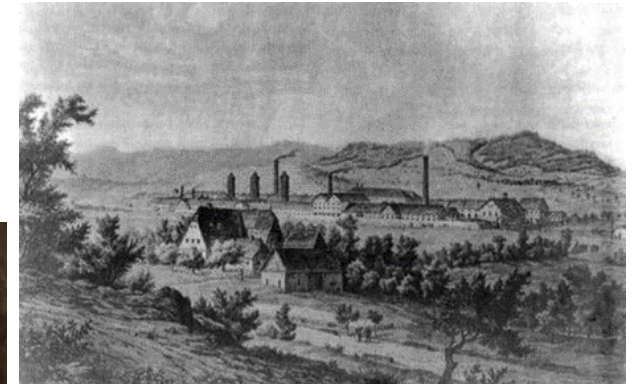
1880 vedení akciové společnosti přeloženo z Vídně do Ústí nad Labem

1883 počátek partnerství se Solvay & Cie, sodárna v Ebensee

**1885 výroba sody amoniakálním způsobem v závodě Solvay v rakouském Ebensee,
později i v haličském Szczačkovu**

1894 výroba chloridu barnatého na pecích na výrobu sody

V ústeckém závodě pracuje ke konci století 1 700 lidí

1890-1914: Elektrochemie a specializace

Ke konci století ústecký přístav odbavuje víc tun než Terst ...

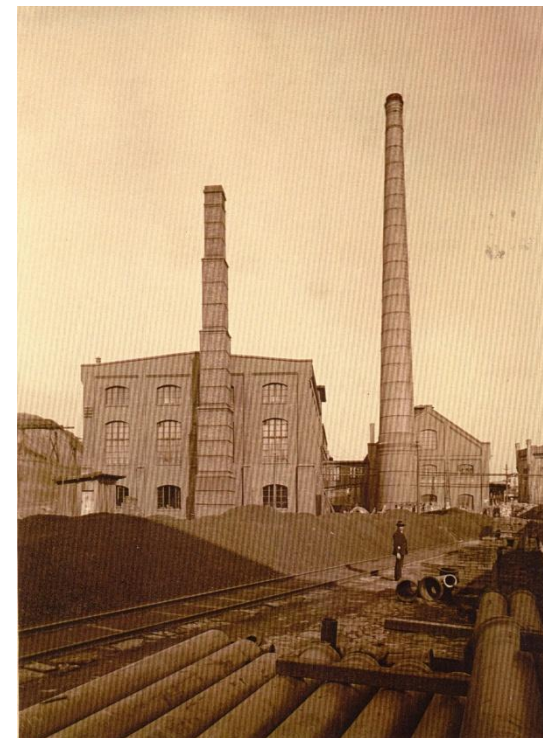
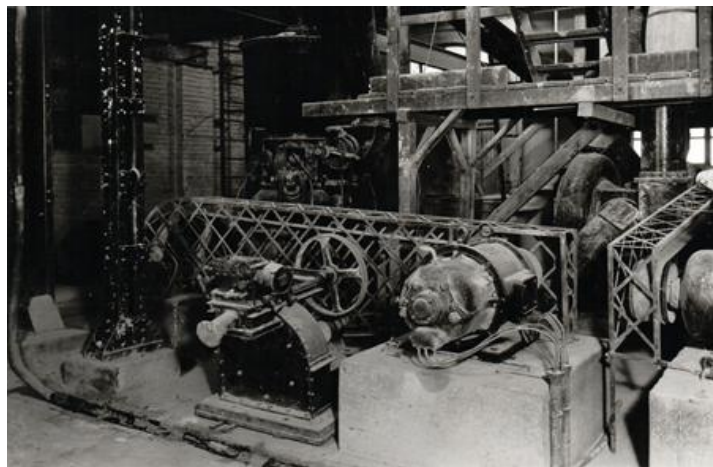
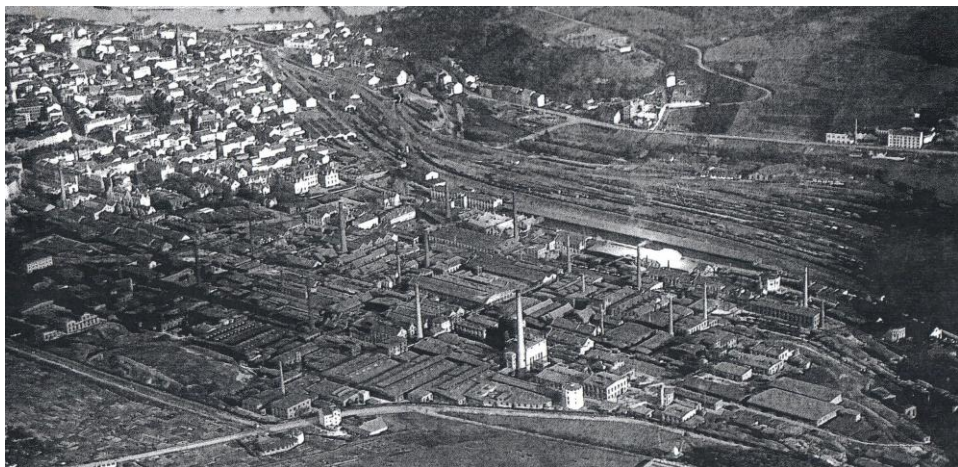
- 1896 produkce kyseliny fluorovodíkové
- 1899 elektrochemická výroba chloru a hydroxidu draselného na zvonové elektrolýze
- 1900 počátek výroby organických látek, především derivátů benzenu (chlorbenzen a nitrochlorbenzen)
- 1901 závod navštívuje císař František Josef I.
zahájeno skládkování odpadů nedaleko obce Chabařovice
- 1904 z kralupského závodu přemístěna do Ústí n.L. výroba síranu barnatého (běloba Blanc fixe)
- V 50. roce svého trvání Spolek charakterizován jako chemicko-průmyslová velmoc Rakouska-Uherska, pokračuje elektrifikace provozů, vznikají první laboratoře jen pro výzkum, lanová dráha přiváží uhlí z Chabařovic
- 1906 zahájena výstavba sodárny v Neštěmicích
- 1907 zařízení na výrobu alizarinu (počátek výroby dehtových barviv) a výroba kovového sodíku
- 1910 zavedení výroby kyseliny benzoové oxidací toluenu a výroba peroxidu vodíku
- 1912 vodíkem ze Spolku naplněný balon Böhmen odstartoval do stratosféry k měření kosmického záření, za objev dostal v roce 1936 rakouský fyzik Victor Franz Hess Nobelovu cenu za fyziku
- 1914 sídlo přeneseno do Vídně, kapitál zvýšen na 14,5 milionu korun

1920-1938: Barviva, dusíkatá chemie, titanová běloba

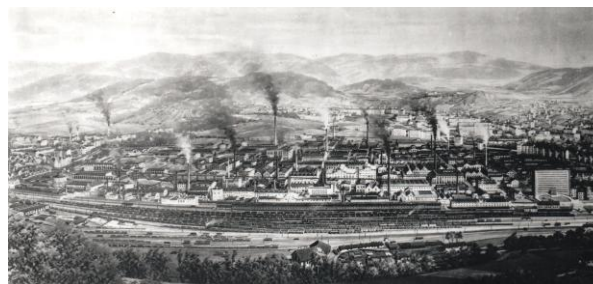
Za první světové války se vyrábí pro armádu, muže na provozech nahrazují ženy ...

- 1914 ve Spolku vyráběn trinitrotoluen
- 1915 výroba aktivního uhlí a kovového draslíku a příprava směsného peroxidu sodnodraselného (dýchací přístroje a zdroj kyslíku pro ponorky)
- 1915 zakoupen závod na výrobu chlorečnanu draselného v rakouském Schwazu, výroba chlorečnanu sodného
- 1920 centrála přesunuta z Vídně do Karlových Varů
- 1921 firma poprvé zapsána i česky
- 1922 výroba azových barviv (přímých černí)
- 1923 výroba uhličitanu draselného (potaše) karbonizací hydroxidu draselného
- 1924 výroba titanové běloby po intenzifikaci 1928 v chodu až do r. 1945

1920-1938: Barviva, dusíkatá chemie, titanová běloba

- 1928 výroba syntetického amoniaku a instalováno zařízení na katalytickou oxidaci amoniaku na kyselinu dusičnou, dále výroba dusičnanů a dusitanu sodného
- 1928 najeta elektrolýza chloridu sodného amalgamovým způsobem
- 1928 výroba trichloretylenu a výroba ultrazolů
- 1930 dokončena správní budova podle návrhu drážďanského ateliéru Lossow & Kühne
- 1930 výroba sirných barviv v novém objektu
- 1931 ředitelství se vrací z Karlových Varů do Ústí
- 1932 výroba kyseliny oxynaftoové
- 1934 odstavování zvonové elektrolýzy a intenzifikace amalgamové
- 1936 výroba kyseliny fosforečné, fluorokřemičité, kapalného oxidu uhličitého
Spolek vybudoval závod na výrobu karbidu vápníku v Handlové
- 1938 dokončeny provozní budovy barvářských polotovarů, výroby azobarviv a mísírny barviv

1939-1945: Válečná výroba

Závod byl převzat již v říjnu 1938 koncernem IG Farben, chemička 1 653 zaměstnanců, Spolek úředně uznán jako arijská firma

1939 najíždí elektrolýza chloridu sodného v koncernovém závodě Spolku v Novákách

1940 v novém objektu pokračuje výroba trichloretylenu, tetrachloretylenu a hexachloreтанu

1941 v Rybitví zahájena výroba nitrobenzenu, anilinu, mísení v mísírně barviv

1942 část výzkumu pracuje v Rybitví u Pardubic

1943 na sklonku roku zahájena v Ústí n. L. výroba sirouhlíku

1944 dokončena výstavba závodu v Neratovicích (především výroba umělé stříže – viskózy)

Po leteckém bombardování Ústí nad Labem v dubnu 1945 výroba v celém ústeckém závodě výrazně omezena, poškozena byla převážně jižní část závodu, na základě Dekretu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb. ze dne 27. 10. 1945 byla akciová společnost Spolek pro chemickou a hutní výrobu znárodněna.

1946-1965: Obnova a národní podnik

V ČSR v roce 1946 vznikají Československé chemické závody, akciová společnost zaniká, ustaven i Spolek pro chemickou a hutní výrobu n.p. a do něj začleněna celá plejáda továren a firem předchozí akciové společnosti Spolek (celkem 26 závodů)

1946 výroba kalafunových esterů a aduktů pro výrobu lakařských kompozic

1948 výroba insekticidu DDT, ukončení výroby 1968

1947/1948 otevřena vlastní odborná škola pro lučebníky, druhá v republice

1949 pokusná výroba syntetických safírů
vykázána první výroba kyseliny wolframové

1954 výroba epoxidových pryskyřic (Epoxy 12, 1/4, 2000, 1200)

1955 výroba epichlorhydrinu hydrochlorací glycerinu

1956 sto let od založení, vládní delegace a Řád práce

1959 pokusná výroba nenasyčených polyesterových pryskyřic, jako první univerzální laminační pryskyřice

1960 stavba nové elektrolýzy

1960 pravidelná výroba a prodej výrobků z poloprovozu Konexí, prvním je Katex FN

1962 provoz Umělé pryskyřice II

1962 výroba kovového wolframu redukcí oxidu wolframu vodíkem

1964 otevřen Dům kultury

1965-1995: Revoluce a privatizace

Začala nová éra rekordů ...

1967 dokončen Výzkumný ústav chemické techniky

1974 rozjíždí se výroba epichlorhydrinu v komplexu Epi-tetra

1978 provoz Tetra-per na zpracování odpadních chlorovaných uhlovodíků (tetrachlormetan a perchloretylen)

1978 v areálu natáčí film Mladý muž a bílá velryba

1980 výbuch na provozu dian, tři mrtví

1980 po 12 letech výstavby dokončena nová závodní jídelna a kuchyně

1981 v elektrolyzérech nahrazují grafitové anody titanové

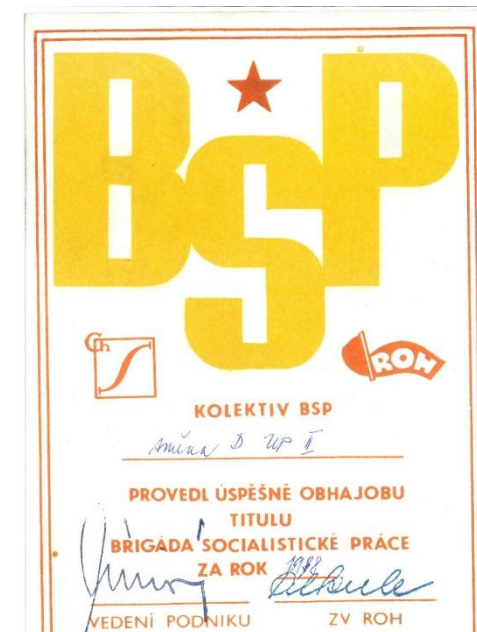
1987 sírovkový dian nahrazuje moderní ionexová technologie

1990 obnovena akciová společnost

1993 zkušebně najíždí spalovna odpadů v Trmicích

1994 transformace norské společnosti Jotun–Polymer a.s. do společného podniku se Spolkem pod názvem Jotun-Spolchemie do provozu uvedena biologická čistírna odpadních vod

V roce 1994 byla dokončena privatizace, akcionáři se stává 67 446 lidí.

Po roce 1990: Modernizace a ekologizace

Dvě nešťastné události nastartovali přerod Spolchemie z lokálního výrobce na světového hráče ...

2002 povodeň zaplavuje část areálu a požár ničí třetinu výrobní kapacity

2004 otevřen Epispol

2006 sto padesát let a nová linka polyesterů

2007 druhá epoxidová jednotka a vlastní patentovaná výroba epichlorhydrinu z glycerinu

2010 sleduje se uhlíková stopa výrobků metodou analýzy životního cyklu

pryskyřice EnviPOXY z obnovitelného zdroje získává jako první na světě environmentální certifikát EPD

2017 spuštěna membránová elektrolýza, rtuť po 49 letech mizí z výroby

2021 firma odebírá výhradně bezemisní elektřinu

2022 najíždí vlastní patentovaná technologie odsolování odpadních vod

2024 rozjíždí se výroba prekurzorů pro F-plyny čtvrté generace

2025 nejnižší měrná spotřeba vody od začátku sledování

**DĚKUJEME
ZA POZORNOST**